

Kázání Marka Vanči z 25. prosince 2020 v Chotěboři a Krucemburku

Kázání Marka Vanči z 25. prosince 2020 v Chotěboři a Krucemburku

I. čtení: Lk 2, 1-20

II. čtení: Mt 1, 18-25

Milé sestry a milí bratři,

slyšeli jste to už? Je to zaručená zpráva, že Josef, potomek velikého krále Davida, blahé paměti, ať je za něj Hospodin požehnán, tak Josef stojí před skandálem, před velikou ostudou. Totiž, abyste rozuměli, dostal se do překérní situace, nezáviděníhodné a smutné, neboť jeho snoubenka, jménem Marie je těhotná, čeká dítě a nečeká je s Josefem, vždyť spolu nežijí. A už se to brzy provalí a Josef musí proto jednat rychle. Josef je, a to má ta holka „kliku“, našťestí muž slušný, charakterní a navíc ctí Mojžíšův zákon. Ví, co se sluší, podle Zákona. A tak si řekl, že tu holku nevyžene s hanbou, ale že se s ní v klidu rozejde, že jí řekne: „pokoj s tebou“ a dá jí rozlukový lístek, kde jí napíše, že už jí nechce. U toho bude jen několik svědků a tak ostuda nebude tak velká. V klidu se rozejdou a bude to. A ona, ať si jde s tím svým „harantem“, kam chce. Ostatně Josefovi se není co divit, že ji chce propustit, kdo ze synů Izraele by si chtěl vzít snoubenku, která by byla těhotná s jiným?

Sestry a bratři, tak nějak zní pomluva i dnes, a tak mohla jít řeč o Marii a Josefovi tehdy, třeba od Josefovy matky k další ženě, třeba sousedce. Na Marii by nezůstala nit suchá. Izraelské drbny by jí rozcupovaly. Ale nejde především o naše představy, byť v tomto případě asi velmi blízké pravdě a docela uvěřitelné.

Důležité je, že Bůh zvolil takovou skandální cestu. Takto podivně se to stalo. Tímto poníženým, skrytým a pokorným a také zpochybnitelným způsobem přišel na svět Boží Syn Ježíš. Tímto neobvyklým způsobem se Bůh přiblížil k člověku. Narodil se jako dítě, které mohli mnozí vidět jako dítě nemanželské. A panenské početí, o kterém tam je řeč, je problém pro dnešního člověka, který neví nic o Boží moci a který vše poměřuje jen svým mozkiem. Dnešní člověk by tyto řádky Písma nazval pohádkou, která má sice svou symboliku, své ponaučení, ale která je skutečně jen pohádkou. I nám všem, sestry a bratři, zůstanou tato slova jen pohádkou, pokud neuvěříme, že to je zvěst, vyznavačská výpověď o tom, že u Ježíšova narození, u jeho příchodu na svět, byl při díle Bůh sám, Bůh Hospodin, Svatý Izraele.

Aby to přirozený člověk pochopil, dostává i Josef znamení od Boha. Asi ho sen, kde mu anděl přikázal nezavrhnout svou nastávající, nezbavil odpovědnosti za rodinu. Ale Josef byl poctivý Izraelita a dbal na Boží slovo. A tak přijal na sebe ten úkol vzít dítě za své. Dát dítěti jméno tehdy znamenalo, že otec dítě přijal, i když nebylo jeho. V Josefovi se probudila víra v Boží moc. I jméno jeho syna mu má pomoci. Jméno Ješua, Ježíš je zkratkou z Jehošua - Jozue - a to znamená - Hospodin je pomoc, nebo Hospodin je spása. To jméno naznačuje, že narozený bude Mesiášem, vůdcem k vytožené národní záchraně ve stylu slavného Jozua, který přivedl vyvolený lid do země zalíbené. A Josef smí navíc slyšet, že tento Mesiáš vykoupí svůj lid ze hříchů, z vnitřní bídy.

A evangelista to komentuje a říká, že to všechno se stalo, aby se naplnily Boží sliby dané už proroku Izajášovi. Boží zaslíbení se od této chvíle začínají naplňovat právě v osobě Pána Ježíše Krista. Josefovo následné jednání je projevem víry a poslušnosti a v ničem není pozadu za jednáním Marie, která v podání Lukášově ochotně přijme úkol porodit Božího Syna /1,36/. Josef a Marie pak ustupují do pozadí, odřeknou se manželského života, dokud se dítě nenarodí a poslušně přijímají to, co přichází od Boha.

Boží jednání bylo a je vždycky skandální. Bůh jakoby pohrdal silnými, mocnými, bohatými a vlivnými. Nositelem jeho díla jsou naopak slabí, bezmocní, chudí a bezvýznamní. Bůh jakoby si od počátku liboval v paradoxech, zvláštnostech a výjimečnostech. Jakoby všechny tyto zvláštní skutečnosti měly Boží lid vést k víře. Posuďte sami: když si Bůh povolal Abrahama, byl to muž v letech a Bůh mu ještě zaslíbil syna a dědice. Trvalo to mnoho a mnoho let, než se stařeně Sáře narodil Izák. Po lidsku nemožná věc, ale ne pro Boha. A když už Abraham měl jediného syna Izáka, dostal od Boha příkaz, aby ho na hoře Móre obětoval jako zápalnou oběť. Až když se Abraham napřáhl ke smrtící ráně, ho Bůh zastavil a Izák mu byl vrácen. A nebo - Bůh slíbil Abrahamovi zemi

za dědictví, ale teprve až jeho potomci ji obdrželi. A to si ji vlastně museli vybojovat.

Když Izraelce pronásledoval farao při vyvedení z Egypta se svou skvělou armádou, zdálo se, že izraelští pastevci, necvičení v boji, nemají šanci. A přesto zahynul farao i jeho armáda. Protože za Izraele bojoval Bůh. Když Izraelci chodili za Mojžíše po poušti, zdálo by se, že musí všichni zahynout. A přece je Bůh zachovával pomocí many a vody ze skály.

A když Gedeón bojoval proti Midjáncům nařídil mu Bůh, aby snížil stavy, že má příliš mnoho vojáků a že je třeba jít do boje jen se třemi sty muži proti mnohonásobné přesile. Gedeón zvítězil, boj byl totiž Hospodinův.

Když v době královské panovala v lidu nesvornost, Bůh dovolil, aby se království rozdělilo a Boží lid dokonce musel do babylonského zajetí, aby prošel tříbením a výchovou. V té době si Bůh povolával proroky, kteří mluvili Boží slovo a byli při tom vlastními lidmi nenáviděni a podezírání. Přesto měli oni pravdu a lid se mýlil, a protože Izrael nečinil pokání, byl pokořen.

Tak bychom mohli pokračovat dál. Je ale zřejmé, proč si Bůh zvolil tak zvláštní způsob příchodu na zem. Nechová se jinak než dříve, zůstává sám sobě věrný. Toto, co se stalo při Marii a Josefovi, je jeho způsob od počátku, to je jeho jedinečná totožnost. Volí způsoby, které nikdo nečeká a povolává si ty, o které nikdo nezavadí - obyčejné děvče z Izraele, tesaře Josefa, bandu pastýřů, lidi tehdy pochybné pověsti, jako svědky. Ježíš tímto způsobem přišel na svět, aby vyhlásil, že přišel odpustit hříchy. Boží jméno - Immanuel - s námi Bůh, neznamená nic jiného, než že Bůh přichází zlomit naše tíživé odcizení. Bůh přichází navázat nový vztah, nabízí vykoupení a spásu. Je to průlom do stávající situace, je to změna týkající se celého kosmu a každého člověka. Je to úplně nová situace, člověku je nabízeno odpuštění.

Věříme-li, že zpráva o Ježíšově početí a narození není pohádkou, ale zvěstí, věříme-li, že i jeho jméno je šifrou pro spásu člověka, věříme-li v tento Boží průlom, pak musíme vydávat jasné svědectví o tom, že Bůh je s námi už teď a že navzdory všemu ve světě, navzdory všemu zdání se už dá žít ze zvláštního zdroje, který sice zůstává tajemstvím, tak jako Ježíšovo narození, ale který tu je a dává sílu. Tento zdroj pochází ze samotného Boha a neodolatelně strhuje k důvěře, lásce a osobní pravdivosti. Ježíš Kristus se i nám, paradoxně a lidsky nemožně, tak skrze Ducha svatého stává Pánem a Spasitelem. Na jeho církvi i na nás samotných se zrcadlí stejná Boží cesta. Paradoxně a nezvykle, nečekaně a lidsky nemožně, se Bůh rozhodl i pro nás. I nám je Immanuelem. Spásou ve smrti a mocí v tomto životě.

Amen

Modlitba: Milostivý nebeský Otče, přišli jsme dnes na toto místo, abychom se ti poklonili a vzdali ti čest a chválu. Ty ses k nám hříšným lidem sklonil ve svém Synu a udělal jsi to proto, aby nikdo z těch, kdo v něho věří, nezahynul na věky, ale měl život věčný. Pán Ježíš pro naši spásu na sebe vzal lidské tělo, narodil se lidským rodičům, žil a pracoval v tomto světě a sestoupil do hlubin trápení a smrti. Smrt a hřích porazil a nyní je po tvé pravici. Tys mu dal veškerou moc na nebi i na zemi. Žasneme nad tvým podivným dílem a radujeme se z něj. Dej nám, prosíme, dar Ducha svatého, abychom tvé slovo slyšeli a naše srdce nemohlo jinak, než tě vděčně chválit. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi. Bůh v nich má zalíbení. Amen

Přímluva + Otče náš: Pane Bože, ty používáš na cestě k nám nečekané způsoby, překvapivé metody a hledáš ty, kteří by tvé lásce uvěřili a spolehli na ni v životě i ve smrti. Ve své veliké lásce jsi sestoupil do našeho světa. Dej, ať tě můžeme přijmout a uvěřit ti. Prosíme, způsob, ať zvěst o narozeném Spasiteli potěšuje nás i všechny, kdo se cítí bezmocní ve svém stáří, nemoci či samotě. Prosíme za nemocné, sevřené a umírající. Dej jim svůj pokoj. Prosíme za lidi pronásledované pro víru. Prosíme za lidi, kteří mají strachy zúžený obzor a bojí se zítřka. Pane, slitovávej se nad domovy, které ohrožuje nedorozumění a nedůvěra, kde se rodiče trápí kvůli dětem a děti kvůli rodičům. Pane, vybav nás i celou církev dary Ducha, abychom poselství o Spasiteli a záchraně člověka nesli k těm, kteří žijí okolo nás. Zmocni k tomu kazatele, misionáře i každého z nás. V tiché modlitbě se k tobě obracíme. Otče náš...